

A növényútlevél a gyakorlatban

Székely Tamás, Pataki György, Dancsházy Zsuzsanna

NÉBIH NTAI Növényegészségügyi osztály

2020. Február 13.

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

International
Plant Protection
Convention

INTERNATIONAL YEAR OF
PLANT HEALTH

2020

PROTECTING PLANTS,
PROTECTING LIFE

IYPH@fao.org

www.fao.org/plant-health-2020

Belföldi forgalmazási szabályok a 2016/2031 növényegészségügyi alaprendelet cikkei szerint

2016/2031/EU rendelet 78. – 95. cikk

A **növényútlevél** a növényeknek, növényi termékeknek és egyéb anyagoknak az **Unió területén belüli szállításához** és adott esetben a védett zónákba történő behozatalához és azokon belüli szállításához **előírt hatósági címke, ... a vonatkozó összes követelménynek való megfelelést tanúsítja**

meghatározott tartalommal és

formátummal rendelkezik 2017/2313/EU rendelet

Tartalom és formátum – 83. cikk

- A növényútlevél egy **különálló címke**, amely a meghatározott elemek nyomtatására alkalmas **bármely hordozóra készülhet**, feltéve, hogy a növényútlevél **egyértelműen megkülönböztethető** minden olyan **egyéb információtól** és címkétől, amely rajta kívül még megjelenhet az adott hordozón.
- A **növényútlevélnek** könnyen láthatónak és jól olvashatónak, a rajta szereplő információknak pedig megváltoztathatatlanoknak és tartósnak kell lennie.

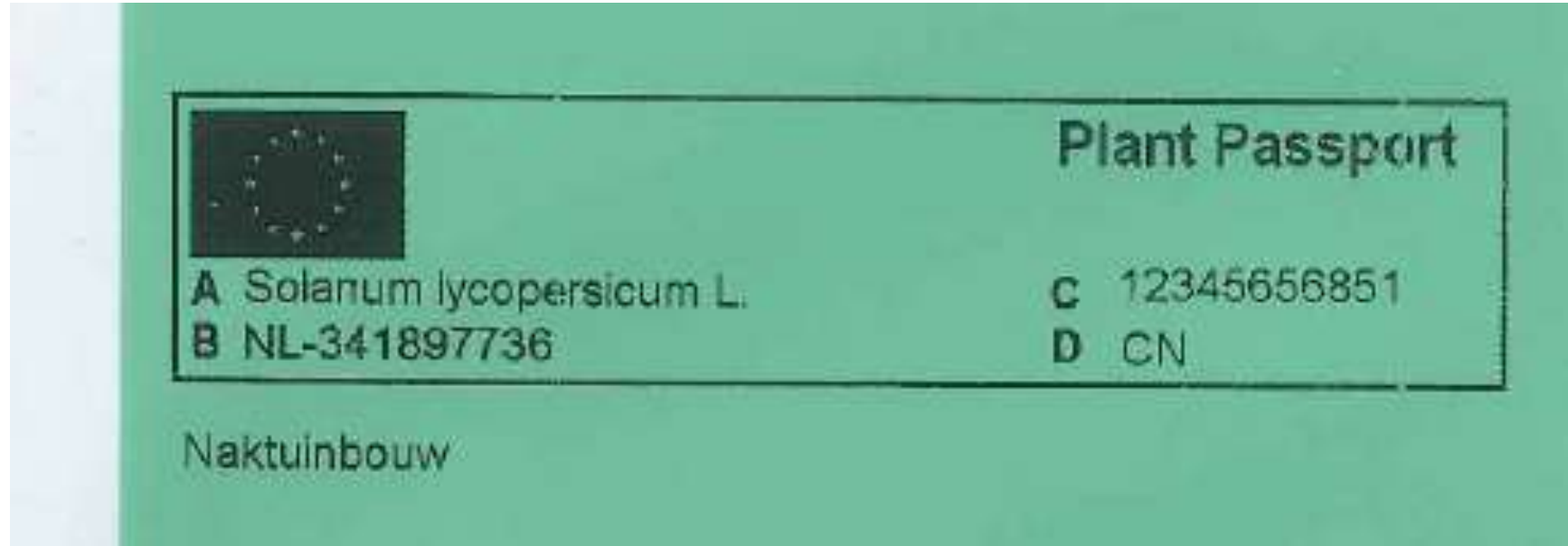
Tartalom és formátum – 83. cikk és 2017/2313/EU rendelet

Technikai előírás: A növényútlevelek mérete, az elemeket határoló vonalak alkalmazása, az elemek méretaránya és a megjelenítésükhöz használt betűtípusok csak példaként szolgálnak.

Az Unió zászlaja nyomtatható színesben vagy fekete-fehérben, fekete alapon fehér csillagokkal vagy fordítva.

Tartalom és formátum – 2016/2031 83. cikk

- 1 – „növényútlevél” (EN (+HU))
- 2 – **A** botanikai név (+ fajta)
- 3 – **B** kiállító ország kódja
- 4 – **B** regisztrációs szám
- 5 – **C** nyomkövetési kód
- 6 – vonalkód vagy QR kód
- 7 – **D** származási EU tagállam kódja
- 8 – **D** származási 3. ország neve
- 9 – védett zóna – károsító(k) tudományos neve(i)
- 10 – védett zóna – károsítók EPPO kódja

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2313&qid=1573477223704&from=EN>

2017/2313/EU
rendelet

xxxxxxxx¹ – ZP /
Plant passport – ZP

xxx
xxx
xxx
xxx
xxx⁹

A xxx²
B XX³ – xxxxxxxx⁴
C xxxxxxxx⁵

xxxxxxxx¹ / Plant passport

A xxx² B XX³ – xxxxxxxx⁴ C xxxxxxxx⁵

6

xxxxxxxx¹ – ZP / Plant passport – ZP

xxx; xxx; xxx; xxx; xxx⁹

A xxx² B XX³ – xxxxxxxx⁴ C xxxxxxxx⁵

6

xxxxxxxx¹ – ZP / Plant passport – ZP

XXXXX; XXXXX; XXXXX¹⁰

A xxx² B XX³ – xxxxxxxx⁴ C xxxxxxxx⁵ D XX⁷ – xxxxxxxx⁴

xxxxxxxx¹ /
Plant passport

A xxx²
B XX³ – xxxxxxxx⁴
C xxxxxxxx⁵

xxxxxxxx¹ /
Plant passport

A xxx²
B XX³ – xxxxxxxx⁴
C xxxxxxxx⁵

6

xxxxxxxx¹ / Plant passport

A xxx²
B XX³ – xxxxxxxx⁴
C xxxxxxxx⁵
D XXXXX⁸

NÉBIH
Hungary

Faj: **Alma (Malus domestica Borkh.)** oltvány
Fajta: **Allegro**
Alany: M9 T337/Golden Delicious Reinders
Termelő: x.y. Kft. Cegléd
Unió szabályok és szabványok/EU rules and standards 5 db/pieces

Növényútlelél/Plant Passport

2019 0365

C.A.C.

tünetmentes

HU 100115

NÉBIH
Hungary

Faj: **Alma (Malus domestica Borkh.)** oltvány
Fajta: **Allegro**
Alany: M9 T337/Golden Delicious Reinders
Termelő: x.y. Kft. Cegléd
Unió szabályok és szabványok/EU rules and standards 5 db/pieces

Növényútlelél/Plant Passport

2019 0365

C.A.C.

tünetmentes

HU 100115

Növényútlevél/Plant Passport
HU 100115

NÉBIH Magyarország/Hungary
EK-előírásnak megfelelő/EC Standard

Szőlőalany (Vitis L.)
alany vessző – 1x

Fajta és klón/Cultivar:

Teleki 5C N 20

Kategória/Category:

Certifikált

VT

Mennyiség (db)/Quality

200

Termelő/producer:

x.y. Kft.

pontos cím

(ir. szám, helység, utca, házszám, stb.)

Címke sorszáma/Tag number:

12345

Tételszám/Lot number:

187/1075

- 2019

Növényútlevél/Plant Passport
HU 100115

NÉBIH Magyarország/Hungary
EK-előírásnak megfelelő/EC Standard

Szőlő (Vitis L.)
oltóvessző

Fajta és klón/Cultivar:

Zöld veltehi

Kategória/Category:

Standard

TM

Mennyiség (db)/Quality

200

Termelő/producer:

x.y. Kft.

pontos cím

(ir. szám, helység, utca, házszám, stb.)

Címke sorszáma/Tag number:

12345

Tételszám/Lot number:

187/1075

- 2019

Tartalom és formátum – 83. cikk

A – botanikai név

Ország:	Növények	<i>Plantae</i>
Törzs:	Zárvatermők	<i>Magnoliophyta</i>
Csoport:	Valódi kétszikűek	<i>eudicots</i>
Csoport:		<i>Rosidae</i>
Csoport:		<i>Eurosids I</i>
Rend:	Rózsavirágúak	<i>Rosales</i>
Család:	Rózsafélék	<i>Rosaceae</i>
Alcsalád:		<i>Rosoideae</i>
Nemzetség:	Rózsa	<i>Rosa</i>
Faj:	gyepűrózsa	<i>Rosa canina</i>

A lehető legalacsonyabb rendszertani besorolás feltüntetése szükséges.

Tartalom és formátum – 83. cikk

B – regisztrációs szám

A kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztálya adja ki

Az éves változásokat április 30-ig kell bejelenteni

Nincs kötött formátumú űrlap

C – nyomkövetési kód

nincs kötöttség, de egyedi kód kell

D – származási ország

EU tagállam kódja vagy 3. ország neve – BREXIT

Kivételek 81. – 83. cikk

Közvetlenül a végfelhasználók részére történő értékesítés esetén nem szükséges a növényútlevél.

- Kivétel alóli kivétel – távértékesítés, védett zóna, külön rendelet
– gyümölcs, szőlő, vetőburgonya
- A nyomon-követési kódtól el lehet tekinteni a végfelhasználónak kiszerezelt növények esetén
(kivéve – végrehajtási rendelet)

Kivételek 81. – 83. cikk

- A növényútleveleket az érintett vállalkozóknak kell elhelyezniük az **értékesítési egységen**, mielőtt szállítanak azokat. Amennyiben csomagban, kötegben vagy tartályban szállítják, a növényútlevelet az adott csomagon, kötegen vagy tartályon kell elhelyezni.
- **„értékesítési egység”**: az adott értékesítési szakaszban alkalmazható legkisebb kereskedelmi vagy más használható egység, amely lehet egy tétel egy része vagy egésze
- pl.: egy cserép, egy tálca, egy köteg, egy kocsi, egy raklap, egy konténer
- egy számlával, szállítólevéllel kísért egység?

POIVRON ROUGE
 PEPPER RED
 Plant Passport
 A Capsicum annuum
 B NL - 479577870
 C D NL
 WWW.TUINOPTAFEL.NL

Soins: Beaucoup de lumière. Pas de bruler de soleil directement. Arroser tous les jours, ne laisser surtout pas des sécher la motte de terre. Au printemps ils peuvent être plantés au jardin. Destiné à la décoration et non à la consommation.

Plant Passport
 A Galanthus
 B NL - 544725905
 C D NL

A növényútlevél kiállítása – 84. cikk

- **A növényútleveleket az illetékes hatóságok felügyelete mellett a felhatalmazott vállalkozók állítják ki.**
- de csak azokhoz a növényekhez, növényi termékekhez vagy egyéb anyagokhoz állíthatnak ki növényútlevelet, **amelyekért felelősek.**
- ... az **illetékes hatóságok is kiállíthatják** a növényútleveleket.

A növényútlevelek kiállításához szükséges vizsgálatok – 87. cikk

- Növényútlevél kizárólag akkor állítható ki, ha a növények meghatározottak szerint elvégzett **alapos vizsgálata** kimutatta, hogy megfelelnek a követelményeknek.
- A növények, növényi termékek és egyéb anyagok vizsgálata történhet **egyedileg vagy reprezentatív mintavétellel**.
- A vizsgálat az érintett növények, növényi termékek és egyéb anyagok csomagolóanyagára is kiterjed.

A növényútlevelek kiállításához szükséges vizsgálatok – 87. cikk

- **A vizsgálatot a felhatalmazott vállalkozóknak kell elvégezniük.**
- A következő esetekben azonban a vizsgálatot az illetékes hatóságnak kell elvégeznie:
 - Mintavételre és laboratóriumi vizsgálatra van szükség
 - A hatóság állítja ki a növényútlevelet
 - A közvetlen környezetben is el kell végezni a vizsgálatot

A vállalkozók felhatalmazása növényútlevelek kiállítására – 89. cikk

- Az illetékes hatóság felhatalmazhatja a vállalkozót a növényútlevél kiállítására, amennyiben:
- Rendelkezik a releváns károsítókra, vonatkozó és a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges ismeretekkel és a védekezéshez szükséges eszközökkel
- Biztosítani tudja a nyomon-követhetőségre vonatkozó kötelezettségét
- + Felhatalmazáson alapuló rendelet – 2019/827/EU

A vállalkozók felhatalmazása növényútlevelek kiállítására – 2019/827/EU rendelet

A növényútlevelek kiállítására felhatalmazó engedély megszerzése érdekében a vállalkozóknak az alábbi kritériumokat kell teljesíteniük:

- a) bizonyították az illetékes hatóság felé, hogy **megfelelően ismerik** az adott növényekre, növényi termékekre és egyéb anyagokra veszélyes **uniós zárlati károsítókkal**, egyéb jogszabályok hatálya alá tartozó károsítókkal, a védett övezeti zárlati károsítókkal és az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítókkal kapcsolatosan **az elvégzendő vizsgálatokra vonatkozó szabályokat**;
- b) bizonyították az illetékes hatóság felé, hogy **megfelelően ismerik** az említett **károsítók megjelenésének és terjedésének megakadályozásához szükséges** legjobb gyakorlatokat, **intézkedéseket** és egyéb tennivalókat;

A vállalkozók felhatalmazása növényútlevelek kiállítására – 2019/827/EU rendelet

- c) **hatékony tervvel rendelkeznek** a növényeket, növényi termékeket vagy más anyagokat érintő vagy fenyegető **károsítók feltételezett megjelenésének esetére;**
- d) bizonyították az illetékes hatóság felé, hogy **rendelkeznek** az adott növényeknek, növényi termékeknek vagy egyéb anyagoknak a megfelelő **károsítók** tekintetében történő **vizsgálatához szükséges, valamint az intézkedések meghozatalához szükséges tudással és szakértelemmel;**
- e) bizonyították az illetékes hatóság felé, hogy **rendelkeznek** az adott növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok megfelelő **vizsgálatához szükséges, valamint az intézkedések meghozatalához szükséges eszközökkel és létesítményekkel;**
- f) A hatósággal folytatandó kommunikáció céljára kineveztek egy kapcsolattartó személyt, és e személy elérhetőségi adatait közölték az illetékes hatósággal.

A vállalkozók felhatalmazása növényútlevelek kiállítására – 7/2001 FVM rendelet 36/C. §

(1) A növényútlevelet előállítja és tárolja:

- *a*)-a járási hivatal,
- *b*) igazolási rendszerben termesztett (fémzárolt vagy certifikált) szaporítóanyag esetén, amennyiben a növényegészségügyi feltételek teljesítését a járási hivatal igazolta, a NÉBIH erre jogosult szervezeti egysége, vagy
- *c*) a járási hivatal eseti felhatalmazása alapján a termelő, előállító, felvásárló, gyűjtőraktározó, forgalmazó, importőr

(2) A felhatalmazást csak olyan természetes személy vagy gazdálkodó szervezet kaphatja meg, aki vagy amelynek képviselője **tagja a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarának**, vagy ilyen tagsággal rendelkező személy szakmai felügyeletét írásbeli szerződésbe foglalja.

A növényútlevelek kiállításához szükséges vizsgálatok – 87. cikk

A vizsgálatnak meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- a) azt megfelelő időpontokban és a kockázatokat figyelembe véve kell elvégezni;
- b) a termőhelyen, telephelyeken illetve annak közvetlen környezetében,
- c) azt legalább vizuális vizsgálattal kell elvégezni, károsító jelenlétének gyanúja esetén kiegészítve az illetékes hatóság által lefolytatott ellenőrzéssel, mintavétellel és laboratóriumi vizsgálattal
- d) **a vizsgálat eredményeit rögzíteni kell**, és legalább három évig meg kell őrizni.

Ellenőrzések és a jóváhagyás visszavonása – 92. cikk

- Az illetékes hatóságnak legalább évente egyszer ellenőrzést kell folytatnia – adott esetben mintavétellel és laboratóriumi vizsgálatokkal együtt – annak megállapítása érdekében, hogy a **felhatalmazott vállalkozók megfelelnek-e** a rendelkezéseknek.
- Nem megfelelés esetén intézkedés, ha a probléma továbbra is fennáll, a felhatalmazás visszavonása.
- A növényútlevelek cseréje – 93. cikk
- Az útlevél cseréjére is felhatalmazható a vállalkozó – árudák

Néhány példa

Tanácsadó cég:

<https://www.raiffeisen-gartenbau.com/eu-pflanzenpass/>

Pontatlan információ:

<https://hu.declic13.org/2434-the-technology-for-compiling-and-processing-a-plant-p.html>

<https://magyarmezogazdasag.hu/2019/10/18/sokba-kerul-novenyutlevel>

Néhány példa

Növényútlevel nyomtatása cserépre:

<https://www.printsafe.co.uk/applications/plant-passport-traceability-printing/>

https://leibinger-group.com/en/plant-passport/plantpassport-en/?gclid=CjwKCAiAjrXxBRAPEiwAiM3DQq7QMh-AWXgE7H5zBTRxWxyMeTFbxZgFxce7YCZ0rkiOgbXwMvFw3xoC9XYQAvD_BwE

Forgalmazási szabályok: EU-n belül

- A különleges előírások, amelyek szükségesek a növényútlevel kiadásához, a károsítólistákat is tartalmazó rendeletben található – 2019/2072/EU
- Megfelelő garancia
- A 2019. december 14. előtt kiadott (régi) növényútlevelek még 4 évig érvényesek. Gyümölcs, szőlő, vetőburgonya, részben – vetőmagok, dísznövények, erdészeti csemeték
- A 2019. december 14. előtt termesztani kezdett, eddig is útlevel-köteles növényekre az új útlevel a régi előírásoknak történő megfeleléssel kiadható még 2020. december 14-ig. gyümölcs, szőlő vetőmagok egy része
- Amelyik növény szaporítóanyaga eddig nem volt növényútlevel-köteles, és az lett, 2020. december 14-ig növényútlevel nélkül, szabadon forgalmazható dísznövények – pl.: Thuja, Cactaceae, erdészeti csemeték – pl.: Robinia

Gyakorlati példák

- Termelő – pl.: *Thuja*
- 2019-ben nem növényútlevél köteles, ha tavaly részesült hatósági ellenőrzésben, 2020. december 14-ig útlevél nélkül forgalomba hozható
- DE!
- Sok esetben, főleg ha más tagállamba történik az eladás, a vevő már ragaszkodik a növényútlevélhez
- kiadható

Gyakorlati példák

- **Termelő** – pl.: *Lonicera, Prunus, Rosa*
 - Nagykereskedő – legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Kertépítő – legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Kiskereskedő – legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Végfelhasználó – távértékesítés esetén legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Végfelhasználó – helyszíni értékesítés esetén nincs szükség növényútlevélre
DE! külön rendelet fogja tartalmazni azokat a kategóriákat, amelyeknél mégis kell legalább egy növényútlevél értékesítési egységenként

Gyakorlati példák

- **Nagykereskerő** – pl.: *Lonicera, Prunus, Rosa*
 - legalább egy növényútlevelet kapott értékesítési egységenként
 - Változtatás nélkül értékesíti tovább – az eredeti útleveél kíséri tovább
 - Szétosztja – az útlevelet cserélni kell
- Kertépítő – legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
- Kiskereskedő – legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
- Végfelhasználó – távértékesítés esetén legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
- Végfelhasználó – helyszíni értékesítés esetén nincs szükség növényútlevélre
DE! külön rendelet fogja tartalmazni azokat a kategóriákat, amelyeknél mégis kell legalább egy növényútlevél értékesítési egységenként

Gyakorlati példák

- **Kertépítő** – pl.: *Lonicera, Prunus, Rosa*
 - legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Változtatás nélkül **értékesíti?** Tovább alvállalkozónak – az eredeti útlevél kíséri tovább
 - Szétosztja – az útlevelet cserélni kell
- Alvállalkozó(k)– legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
 - Változtatás nélkül **értékesíti?** tovább – az eredeti útlevél kíséri tovább
 - Szétosztja – az útlevelet cserélni kell
- **Aki kiülteti ~ kiskereskedelmi egység → nem kell növényútlevelet adnia**
- Megrendelő – nincs szükség növényútlevelelre
DE! külön rendelet fogja tartalmazni azokat a kategóriákat, amelyeknél mégis kell legalább egy növényútlevél értékesítési egységenként

Gyakorlati példák

- **Kiskereskedő** – pl.: *Lonicera, Prunus, Rosa*
 - legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
- Végfelhasználó – távértékesítés esetén legalább egy növényútlevelet kap értékesítési egységenként
- Végfelhasználó – helyszíni értékesítés esetén nincs szükség növényútlevélre
DE! külön rendelet fogja tartalmazni azokat a kategóriákat, amelyeknél mégis kell legalább egy növényútlevél szükségesértékesítési egységenként

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

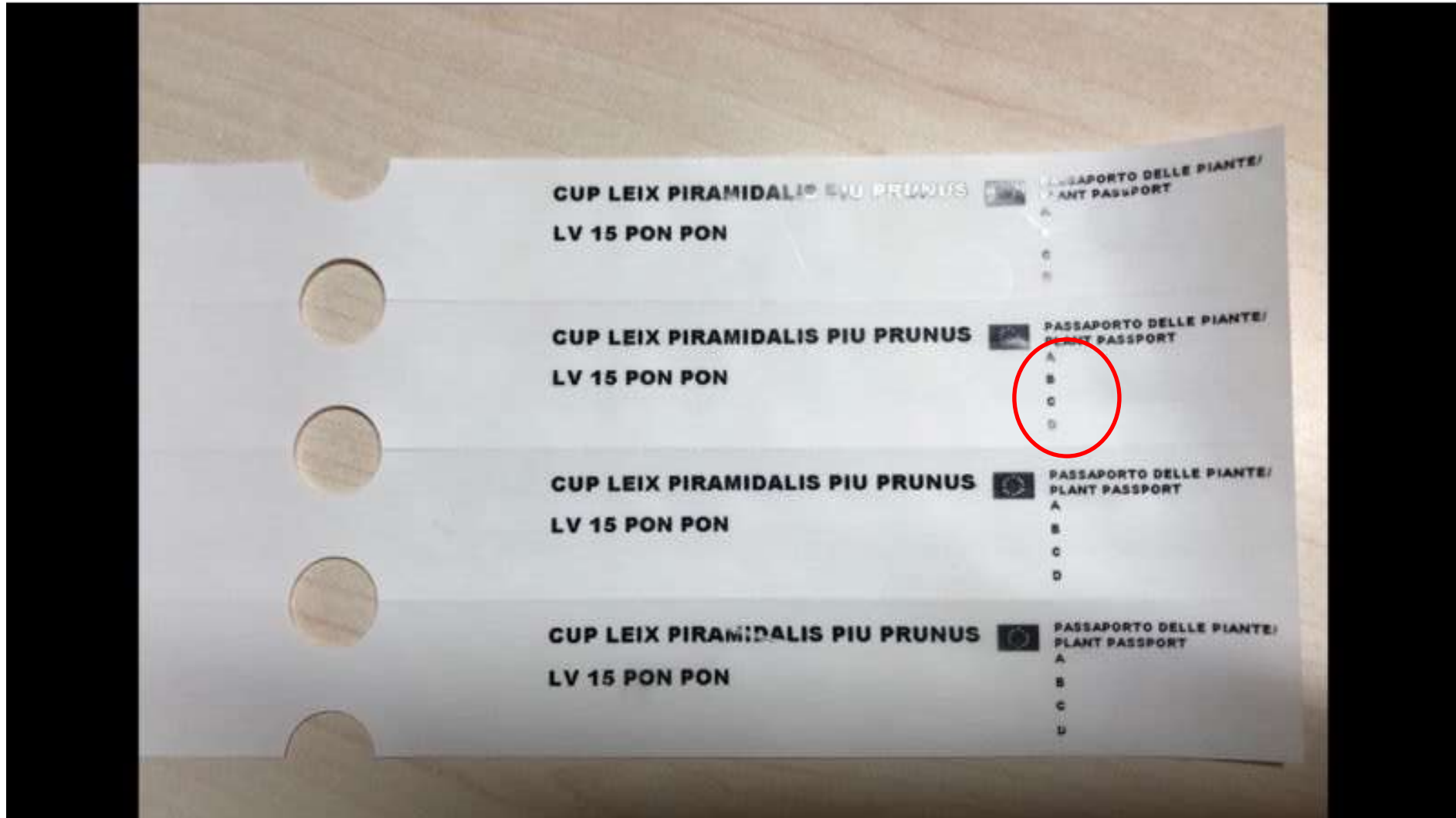
Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Néhány példa

Növényútlevél / Plant Passport

- A** Primula veris (Primula cserepes),
Hyacinthus orientalis (Jácint 3 hagymás cserepes),
Tulipa (Tulipán 3 hagymás cserepes),
Hyacinthus orientalis (Jácint egy hagymás cserepes),
Crocus vernus (Krókusz hagymás cserepes).

B HU – 060458

C Szállítólevélszám: 202001220857 (Üllő, Zsaróka út HU 2225)

D HU

Növényútlevél / Plant Passport

- A** Phalaenopsis,
Kalanchoe
Hippeastrum
Anthurium
Bromelia

B HU – 060458

C Szállítólevélszám: 202001220857 (Üllő, Zsaróka út HU 2225)

- D** NL 487789113
NL 203906063
NL 421184116

Kiállítások, Vásárok

Behozatal 3. országból

Behozatali tilalom – 2018/2019/EU, 2019/2072/EU rendeletek
Növényegészségügyi bizonyítvány – 2019/2072/EU rendelet

Karantén károsítók

*Anoplophora
glabripennis*

*Anoplophora
chinensis*

Agrilus planipennis

Aromia bungii

Xylella fastidiosa

**Megelőzésre,
felszámolásra,
fordított
költségek**

**Okozott
veszteségek**

**Parkok, közterületek, erdők
pusztulása**

**Többlet munka, költségek:
fa kivágások, pótlások**

**Indokolatlan és
eredménytelen
növényvédőszer használat**

Növekvő termelési költségek

Drágább növények

**Drágább élelmiszerek,
gyümölcsök, zöldségek**

Csökkenő turizmus

nyitott szem - felderítés - korai észlelés

felszámolás - forgalmazás korlátozás

összefogás - együttműködés

KÖZÖS ÉRDEKÜNK!

Növényegészségügyi fórum

Helyszín:

Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár konferenciaterme
Budapest - Vajdahunyadvár

Időpont: 2020.03.03.

<https://portal.nebih.gov.hu/novenyegeszsegugyi-forum>

nébih

termőföldtől
az asztalig

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!